

PROCEDURA „NIEBIESKA KARTA” W PRZEDSZKOLU GMINNYM „MAGICZNE MIEJSCE” W SIEMIATYCZACH

Procedura została opracowana na podstawie zapisów:

- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1245),
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 r. poz. 1870).

Cel procedury:

Procedura ma zapewnić spełnienie wymagań określonych przepisami w sytuacji stwierdzenia zagrożenia życia dziecka, wobec którego stosowana jest przemoc w rodzinie lub zachowania agresywne.

Zakres procedury:

Procedura określa odpowiedzialność przedszkola jako instytucji oraz sposoby reagowania i zakres podejmowanych działań w sytuacji zagrożenia życia dziecka oraz procedury stosowania „Niebieskie Karty”.

Kiedy należy wsząć procedurę „Niebieskie Karty”?

Wszczęcie procedury następuje w przypadku zaistnienia podejrzenia stosowania wobec dziecka przemocy w rodzinie.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności

Rodzice/prawni opiekunowie: w przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec dziecka, czynności podejmowane i realizowane w ramach procedury, zwane dalej „działaniami”, przeprowadza się w obecności rodzica/ opiekuna prawnego.

Nauczyciele: reagują na wszelkie przypadki zagrożenia życia dziecka wobec którego stosowana jest przemoc w rodzinie.

Dyrektor:

- 1) jest zobowiązany do objęcia kompleksową pomocą mającą na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- 2) zapewnia dzieciom i pracownikom pełne poczucie bezpieczeństwa pod względem zarówno fizycznym, jak i psychicznym.

Personel przedszkola: ponosi współodpowiedzialność za bezpieczeństwo dziecka od momentu jego wejścia do sali do momentu odebrania dziecka przez rodziców.

OPIS PROCEDURY

1. W każdym przedszkolu obowiązują procedury pozwalające na wykrycie i zdiagnozowanie problemu przemocy rodzinnej, a także podjęcie odpowiednich działań. Leży to w kompetencjach zarówno dyrektora, jak i nauczycieli i wszystkich osób przez niego wyznaczonych.

2. Osoba wszczynająca procedurę „Niebieskie karty” (np. dyrektor przedszkola) podejmuje działania interwencyjne mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa dziecku doznającemu przemocy domowej.

3. Działania te polegają w szczególności na:

- zapobieżeniu zagrożenia dla życia lub zdrowia osoby doznającej przemocy domowej, w tym informowaniu Policji lub Żandarmerii Wojskowej o okolicznościach uzasadniających zastosowanie uprawnień do wydawania nakazów i zakazów wobec osoby stwarzającej zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej przemocą domową,
- udzieleniu osobie doznającej przemocy domowej pierwszej pomocy przedmedycznej lub zapewnieniu pomocy medycznej;
- zaspokojeniu podstawowych potrzeb, w tym udzieleniu wsparcia i poradnictwa, w szczególności od przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, organizacji pozarządowych i stowarzyszeń działających na rzecz osób doznających przemocy domowej na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571),

4. Osoba wszczynająca procedurę dokonuje wstępnej diagnozy sytuacji w związku z zaistnieniem uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej i przeprowadza rozmowę z dzieckiem doznającym przemocy domowej. Działania w ramach procedury przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego. Rozmowę z dzieckiem doznającym przemocy domowej przeprowadza się w warunkach gwarantujących swobodę wypowiedzi, poszanowanie godności oraz zapewniających bezpieczeństwo.

5. Osoba wszczynająca procedurę w związku z zaistnieniem uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej przeprowadza w miarę możliwości rozmowę z osobą stosującą przemoc. W trakcie rozmowy z osobą stosującą przemoc domową informuje się ją w szczególności o prawnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej oraz wskazuje na konieczność zmiany sposobu postępowania.

6. Procedurą pomagającą w rozpoznaniu problemu są tzw. Niebieskie Karty, regulowane przez rozporządzenie w sprawie procedury „Niebieskie Karty” i wzorów formularzy „Niebieska Karta”. Rozporządzenie to zawiera wzory czterech formularzy (A, B, C, D), pozwalające na udzielenie odpowiedniej pomocy poszkodowanemu dziecku.

7. W formularzu A wskazuje się wszystkie osoby doznające przemocy domowej i wszystkie osoby stosujące przemoc domową. W przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec dziecka wszczynają się procedurę przez wypełnienie formularza „Niebieska karta – A” przez przedstawiciela przedszkola (dyrektora przedszkola lub nauczyciela) w obecności dziecka i jego rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego. Jeżeli jednak wobec nich istnieje podejrzenie, że stosują

przemoc w rodzinie, działania przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu karnego (taką osobą jest małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu) lub innej osoby pełnoletniej wskazanej przez małoletniego.

8. Jeżeli sytuacja osoby doznającej przemocy domowej lub osoby stosującej przemoc domową tego wymaga zespół interdyscyplinarny może złożyć wniosek o poszerzenie grupy diagnostyczno-pomocowej, w skład której mogą także wchodzić nauczyciel wychowawca grupy przedszkolnej lub nauczyciel znający sytuację domową małoletniego.

9. Pierwsze posiedzenie grupy diagnostyczno-pomocowej odbywa się niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia otrzymania formularza A. Grupa diagnostyczno-pomocowa, na podstawie informacji zawartych w formularzu, dokonuje diagnozy sytuacji w związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej oraz podejmuje działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej i zatrzymania przemocy domowej albo rozstrzyga o braku zasadności podejmowania działań. Każde posiedzenie grupy diagnostyczno-pomocowej jest dokumentowane w formie protokołu.

10. Przekazanie oryginału wypełnionego formularza „Niebieska karta – A” do zespołu interdyscyplinarnego następuje niezwłocznie, nie później niż w ciągu pięciu dni od wszczęcia procedury.

11. Kopię wypełnionego formularza „Niebieska karta – A” pozostawia się w placówce.

12. Formularz B przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu, chyba że są oni osobami stosującymi przemoc wobec dziecka, wówczas formularz B przekazuje się osobie najbliższej lub osobie pełnoletniej wskazanej przez małoletniego.

13. Formularz C zawiera ustalenia grupy diagnostyczno-pomocowej oraz indywidualny plan pomocy mający na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej i poprawę jej sytuacji życiowej. Indywidualny plan pomocy obejmuje ogół działań podejmowanych przez grupę diagnostyczno-pomocową na rzecz osoby doznającej przemocy domowej w celu poprawy sytuacji życiowej tej osoby oraz w jej środowisku domowym. Indywidualny plan pomocy może ulegać zmianie, z uwzględnieniem potrzeb, zasobów i sytuacji osoby doznającej przemocy domowej, co zostaje odnotowane w formularzu C. Na posiedzenie grupy diagnostyczno-pomocowej nie zaprasza się małoletniego.

14. Grupa diagnostyczno-pomocowa, po wezwaniu osoby stosującej przemoc domową, w jej obecności, dokonuje analizy sytuacji w związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej i na podstawie informacji zawartych w formularzu D dokonuje ustaleń dotyczących dalszych działań, zobowiązując osobę stosującą przemoc domową do ich realizacji w celu zmiany jej postępowania.